

PEMBENTANGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBADANAN PUTRAJAYA
PARLIMEN, KUALA LUMPUR, 15 OGOS 1995

Saya mohon mencadangkan bahawa Rang Undang-Undang bernama suatu Akta untuk memperbadankan Perbadanan Putrajaya dan untuk mengadakan peruntukan mengenai perkara-perkara yang berkaitan dengannya dibacakan bagi kali yang kedua.

2. Rang Undang-Undang yang dicadangkan ini bertujuan mewujudkan sebuah Badan Berkanun Kerajaan Persekutuan yang akan dikenali sebagai Perbadanan Putrajaya khususnya untuk mentadbir dan menguruskan kawasan Perbadanan Putrajaya bagi pihak Kerajaan Persekutuan.

3. Bandaraya Kuala Lumpur yang merupakan ibukota Persekutuan, telah berkembang dengan begitu pesat sekali. Dari sebuah pusat pentadbiran bagi Kerajaan Persekutuan, ia kini telah menjadi sebuah pusat dagangan yang terbesar di Malaysia. Dalam pada itu ia masih perlu berlumba dan bersaing dengan ibukota negara-negara jiran untuk menarik lebih banyak syarikat dagangan yang besar mendirikan 'regional headquarters' mereka di sini.

4. Memandangkan bahawa Kuala Lumpur sebagai Wilayah Persekutuan mempunyai kawasan yang terhad, adalah sukar baginya membesar untuk memberi tempat dan keselesaan kepada aktiviti-aktiviti komersil yang semakin rancak. Kualiti hidup di Kuala Lumpur juga akan menurun jika ia terlalu sesak dengan bangunan-bangunan dan kesibukan kenderaan.

5. Aktiviti komersil tidak mudah dipindah-pindahkan kerana ini adalah bidang swasta. Lagipun Kerajaan berpendapat tumpuan kepada Kuala Lumpur oleh syarikat-syarikat gergasi adalah penting jika ianya hendak mendapat pengiktirafan oleh dunia antarabangsa sebagai sebuah daripada bandar dagangan terkemuka di Asia. Sebaliknya Kerajaan adalah lebih mudah membuat keputusan berkenaan dengan lokasi pejabat-pejabatnya.

6. Pada masa ini pejabat-pejabat Kerajaan Pusat bertaburan di banyak lokasi di Kuala Lumpur, dan banyak pula daripada pejabat ini disewa daripada pihak swasta. Dengan itu Kementerian-Kementerian terpaksa berkongsi ruang dengan penyewa-penyewa lain. Dengan sensitifnya urusan-urusan Kerajaan, keadaan ini tidaklah begitu baik.

7. Setelah beberapa tahun perbincangan, Kerajaan membuat keputusan untuk memindahkan beberapa aktiviti pentadbirannya ke sebuah pusat khas. Daripada beberapa tempat yang dikaji dan ditinjau di Selangor, Negeri Sembilan dan Perak, Kerajaan telah memilih Perang Besar di Selangor kerana ianya dekat dengan Kuala Lumpur dan terletak di antara Kuala Lumpur dengan

Lapangan Terbang yang baru di Sepang, dengan jarak yang lebih kurang sama.

8. Pusat pentadbiran ini dirancang untuk menjadi sebahagian daripada 'Multimedia Super Corridor' yang menyambungi lapangan terbang antarabangsa baru di Selatan dan Kuala Lumpur di Utara dengan mempunyai semua kemudahan telekomunikasi yang terancang dan terkini.

9. Pusat pentadbiran baru Kerajaan Persekutuan ini diberi nama Putrajaya bagi mengingati Bapa Malaysia, Almarhum Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj, Perdana Menteri Malaysia yang pertama.

10. Konsep perancangan pembangunan Putrajaya akan dilandaskan kepada prinsip jalinan tigahala iaitu hubungan manusia dengan Penciptanya, manusia dengan manusia dan manusia dengan alam sekitar. Berdasarkan konsep tersebut pembangunan Putrajaya akan memberi pengertian yang luas bagi mengekalkan 'eco-culture', peka dengan alam sekitar, setia kawan lagi penyayang.

11. Putrajaya akan diadun berteraskan bandar dalam taman (garden city) bagi membolehkan ianya berkembang dengan tidak mengganggu alam sekitar serta saling dapat wujud dengan alam semulajadi. Bandar ini juga bercirikan bistari atau 'intelligence' yang berbentuk ultra moden.

12. Putrajaya akan menempatkan 76,000 kakitangan Kerajaan Persekutuan dengan pembinaan 1.5 juta meter persegi ruang pejabat. Pembangunan bandar ini akan mengandungi dua bahagian iaitu:-

- a. kawasan Pusat (core area); dan
- b. kawasan Kejiranan.

Kawasan core akan dibahagikan kepada lima 'precinct' iaitu:-

- a. precinct Kerajaan;
- b. precinct perdagangan;
- c. precinct campuran;
- d. precinct sivik dan kebudayaan; dan
- e. precinct sukan dan rekreasi.

Kawasan kejiiranannya pula bagi menempatkan perumahan, kemudahan sosial dan kawasan perniagaan. 13. Sejumlah 52,000

unit rumah akan dibina, iaitu 17,500 unit untuk perumahan kakitangan Kerajaan, 17,500 unit untuk dijual kepada kakitangan Kerajaan dan selebihnya untuk dijual kepada orang awam.

14. Kerja-kerja pembangunan dijangka akan bermula pada akhir tahun ini dan dijangka siap dalam tempoh 10 tahun. Pelaksanaan projek akan dibahagikan kepada dua fasa. Fasa Pertama (tahun 1995-2000) ialah pembinaan ruang pejabat untuk Jabatan Perdana Menteri dan Kementerian Kewangan serta agensi-agensi yang tidak mempunyai bangunan sendiri pada ketika ini. Fasa Kedua (tahun 2000-2005) akan menempatkan agensi-agensi yang kini mempunyai bangunan sendiri.

15. Kos pembangunan dijangka dalam lingkungan RM20.09 bilion terdiri daripada, antara lain, kos pengambilan tanah sebanyak RM700 juta, infrastruktur dan pejabat Kerajaan dan kemudahan awam RM15.29 bilion, perumahan dan perdagangan RM4.1 bilion.

16. Kerajaan akan menentukan bahawa pembangunan Putrajaya ini tidak akan membebankan kewangan Kerajaan dan beberapa pendekatan akan digunakan supaya Kerajaan dapat meminimalkan komitmen kewangannya. Sebahagian besar pembiayaannya akan dibuat oleh pihak swasta melalui pendekatan penswastaan.

17. Kawasan Perbadanan Putrajaya ini melibatkan tanah seluas kira-kira 4,400 hektar di dalam daerah Sepang, Selangor. Penubuhan Perbadanan Putrajaya ini adalah berasaskan kepada Perkara 80 (5) dan 92 (1) Perlembagaan Persekutuan.

18. Mengikut Perkara 80 (5) itu, perkiraan boleh dibuat antara Persekutuan dan sesuatu Negeri bagi pelaksanaan apa-apa tugas oleh pihak berkuasa Persekutuan bagi pihak berkuasa Negeri. Berdasarkan itu, satu Perjanjian telah dimeterai di antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri Selangor pada 20 Julai 1995 bagi membolehkan Perbadanan Putrajaya menguruskan segala usaha pembangunan serta perkara-perkara yang berkaitan bagi pihak Kerajaan Persekutuan untuk menjalankan fungsi-fungsi eksekutif, tanah, pembangunan, protokol, fungsi-fungsi pihak berkuasa tempatan dan mana-mana fungsi lain Pihak Berkuasa Negeri. Sebagaimana ahli-ahli Dewan telah sedia maklum, Kerajaan Negeri Selangor telah pun meluluskan suatu Enakmen bagi memberi efek kepada Perjanjian ini pada 1 Ogos 1995.

19. Putrajaya yang bertemakan bandaraya dalam taman, berharmoni dengan alam sekitar, moden serta futuristik dan unik adalah merupakan model pembangunan bandar di peringkat antarabangsa. Ianya menjanjikan alam kehidupan yang selesa, memberangsangkan serta berkualiti bagi memastikan penduduknya menikmati segala yang terbaik sebagai sebuah penempatan yang

termoden dan terunggul. Pembangunannya akan turut memberi faedah kepada penduduk Negeri Selangor memandangkan kawasan seluas 10,000 hektar di luar Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan yang terletak di dalam Negeri Selangor akan turut terbangun bersama-sama kerana kawasan ini termasuk di dalam konsep pelan struktur cadangan Pusat Pentadbiran tersebut. Projek ini juga adalah pelengkap yang unik kepada projek Kuala Lumpur International Airport, iaitu satu lagi projek negara yang dilaksanakan oleh Kerajaan Persekutuan di Negeri Selangor. Selain daripada itu penyediaan kemudahan infrastruktur dan sosial yang dianggarkan bernilai RM15 billion termasuk penyediaan sistem pengangkutan dan kemudahan asas akan memberi faedah secara langsung kepada Negeri Selangor. Perlu juga disebut pembangunan di Kawasan Putrajaya akan menambah peluang pekerjaan di mana adalah dijangka sebanyak 15,000 peluang pekerjaan sokongan akan dapat diwujudkan di dalam kawasan Negeri Selangor di luar Kompleks Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan tersebut.

20. Pendek kata, pembangunan yang dirancang di Kawasan Putrajaya ini akan mendatangkan faedah bagi kepentingan negara. Untuk ini, saya juga ingin memaklumkan bahawa Majlis Tanah Negara, Majlis Kewangan Negara dan Kerajaan Negeri Selangor telah pun dirundingi berkenaan dengan rancangan pembangunan di Kawasan Putrajaya sebagaimana yang dikehendaki oleh Perkara 92 (1) Perlembagaan Persekutuan. Seri Paduka Baginda Yang di Pertuan Agong telah berkenan dan menyiar serta mengisytiharkan rancangan pembangunan itu di dalam Warta Kerajaan Persekutuan pada 3 Ogos 1995 bagi Penyiaran dan pada 10 Ogos 1995 bagi Pengisytiharan sebagaimana yang diperuntukkan oleh Perkara 92 (1) Perlembagaan Persekutuan itu. Secara ringkasnya saya ingin memaklumkan ahli-ahli Dewan yang mulia ini bahawa peruntukan Perkara 92 (1) Perlembagaan Persekutuan telah pun dipenuhi bagi tujuan mendapatkan kelulusan Rang Undang-Undang Perbadanan Putrajaya yang sedang dibentangkan di Dewan yang mulia ini.

21. Rang Undang-Undang bagi mewujudkan Perbadanan Putrajaya yang dibentangkan di Dewan ini terbahagi kepada enam Bahagian. Bahagian I mengandungi perkara Permulaan, tajuk ringkas dan takrif beberapa istilah yang digunakan dalam Rang Undang-Undang tersebut.

22. Bahagian II mengandungi peruntukan-peruntukan berkaitan dengan Perbadanan Putrajaya; antaranya, seperti perwujudan Perbadanan Putrajaya serta objektif penubuhannya, iaitu bagi mentadbir dan menguruskan kawasan Perbadanan Putrajaya bagi pihak Kerajaan Persekutuan. Bahagian ini juga menerangkan fungsi-fungsi dan kuasa-kuasa Perbadanan seperti melaksanakan fungsi-fungsi pihak berkuasa tempatan serta kuasa untuk menswastakan aktiviti-aktivitinya. Selain daripada itu,

Perbadanan juga bertanggungjawab untuk memaju dan mengusahakan pembangunan ekonomi, sosial, komersil, infrastruktur serta tempat tinggal di dalam Kawasan Perbadanan Putrajaya serta bertindak sebagai penyelarasa dengan badan-badan Kerajaan atau pihak-pihak lain jika perlu. Prosedur yang berkaitan dengan Perbadanan seperti perlantikan anggota dan perjalanan mesyuaratnya dinyatakan secara terperinci di dalam Jadual Pertama Rang Undang-Undang ini.

23. Bahagian III mengandungi peruntukan-peruntukan mengenai Presiden, Ketua Pegawai Eksekutif, pegawai-pegawai dan pengkhidmat-pengkhidmat Perbadanan. Perbadanan adalah bertanggungjawab dalam hal-hal pentadbiran berkaitan pegawai-pegawai dan pengkhidmat-pengkhidmatnya serta boleh membuat peraturan-peraturan mengenai kelakuan dan tatatertib mereka.

24. Bahagian IV pula mengandungi peruntukan-peruntukan mengenai perihal kewangan Perbadanan. Ianya mengadakan peruntukan bagi penubuhan satu kumpulan wang. Sumber kumpulan wang ini antara lainnya ialah daripada wang yang diterima oleh Perbadanan dalam menjalankan fungsi-fungsinya sebagai pihak berkuasa tempatan serta apa-apa harta yang diperolehi oleh Perbadanan. Segala hasil dan perbelanjaan Perbadanan hendaklah dipertanggungjawabkan kepada kumpulan wang ini. Antara perbelanjaan yang dibolehkan daripada kumpulan wang ini ialah bagi maksud membayar apa-apa perbelanjaan yang dilakukan dengan sah oleh Perbadanan, termasuk fee dan kos ukur dan guaman serta membeli kelengkapan yang perlu dalam melaksanakan fungsi-fungsinya, juga bagi membayar balik apa-apa wang yang dipinjam oleh Perbadanan. Bahagian ini juga memperuntukkan bahawa Perbadanan perlu mengadakan satu anggaran perbelanjaan bagi tahun berikutnya yang perlu mendapat kelulusan Menteri yang dipertanggungjawabkan ke atas kawasan Perbadanan Putrajaya.

25. Bahagian V menetapkan kuasa-kuasa dan fungsi-fungsi lain Perbadanan seperti membenarkan Perbadanan mewakili kuasa-kuasa dan fungsi-fungsi tertentu kepada Ketua Pegawai Eksekutif, membenarkan Perbadanan meminjam wang; membolehkan Perbadanan melaburkan asetnya serta membenarkan Perbadanan menubuhkan perbadanan. Jadual Kedua adalah terpakai bagi perbadanan-perbadanan yang ditubuhkan oleh Perbadanan Putrajaya ini.

26. Bahagian VI mengandungi peruntukan-peruntukan am seperti pengecualian Perbadanan daripada dikenakan duti setem dan obligasi menyimpan rahsia oleh kakitangan Perbadanan. Bahagian ini juga memberi kuasa kepada Perbadanan, dengan kelulusan Menteri, untuk membuat apa-apa peraturan yang perlu bagi melaksanakan peruntukan-peruntukan Akta ini dengan lebih baik. Selain daripada itu, Bahagian VI ini membolehkan Menteri, selepas berunding dengan Pihak Berkuasa Negeri,

membuat apa-apa ubahsuaian kepada mana-mana peruntukan undang-undang bagi melicinkan perjalanan Akta ini.